

Varför kan forskningen ha svårt att få fotfäste i skolan?

Karin Stolpe

Linköpings universitet

På uppdrag av Skolforskningsinstitutet

Utbildningsstyrelsen: Rundabordssamtal om svenskspråkig utbildning, 2024-2025, 18 april 2024

Varför forskning i skolan?

Disposition

- Lärares forskningslitteracitet
- Lärares motivation
- Skolororganisation:
 - Strukturer
 - Kultur
- Några råd

Lärares kunskaper om forskning

- Forskningslitteracitet (Stolpe, 2021)
- Söka och hitta forskning (van Schaik et al., 2018)
- Förstå jargong och språk (van Schaik et al., 2018)
- Förstå forskningsmetod och teori (Shank & Brown, 2013)

Lärares erfarenheter av att använda forskning...

- ... för att lösa problem
- ... för att utveckla och utvärdera
- ... för att hålla sig à jour och skapa en kunskapsbas
- ... för att veta vad som fungerar och inte fungerar
- ... som motvikt till populära influenser

Tillgänglighet

- Öppen tillgång (open access)
- Många aktörer (Wollscheid & Opheim, 2016)

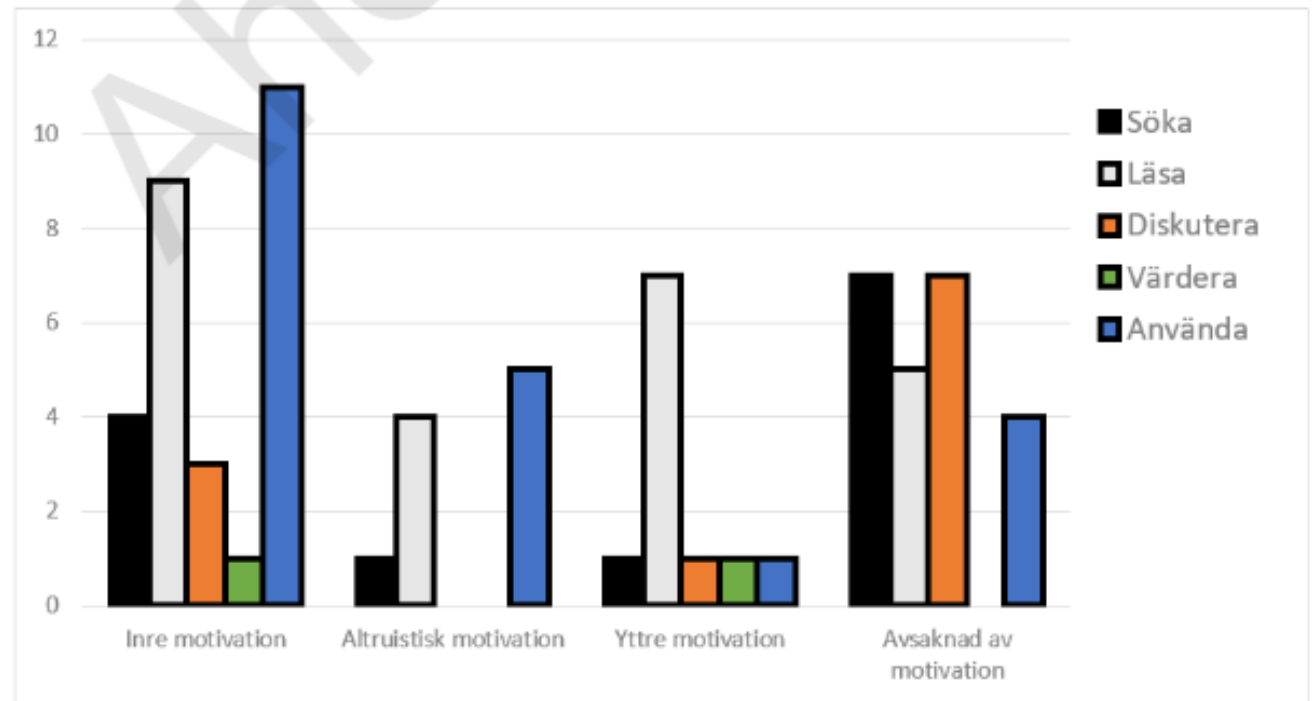

Lärares motiv att använda forskning

1. Inre motivation
2. Altruistisk motivation
3. Yttre motivation
4. Avsaknad av motivation

Figur 1.

Fördelning av de olika aktiviteterna kopplade till lärares forskningslitteracitet i relation till vilken typ av motivation att använda forskning som framkommer i intervjuerna

(Stolpe, ahead of print)

Vad påverkar lärares motiv?

- **Generaliserbarhet/
överförbarhet**

- Likheter med den egna undervisningskontexten
- Säkerhet/osäkerhet (det tar tid om man prövar något som visar sig inte fungera)

(Joram et al., 2020)

- **Forskningstraditioner**

- Traditioner utifrån ämnesbakgrund
- Kvalitativ och kvantitativ forskning

(Stolpe, accepted)

Strukturer i skolorganisationen

- Formella aspekter i skolans organisation
 - stöd från skolledning
 - tid för att omsätta forskning till praktik
 - underlätta arbetet

Olika ämnen ger olika förutsättning

Olika erfarenhet av undervisning ger olika förutsättningar

Skolverkets moduler gav en struktur

(Skolforskningsinstitutet, 2022)

(van Schaik et al., 2018)

Forskningskultur

- **Forskningskulturen på skolan**
 - Upplevt handlingsutrymme
 - Graden av upplevt stöd från skolledningen
 - Avsätts tid?
 - Har rektor koll på forskning?
 - Uppmuntras läsning?
 - Transparens med avseende på rektors agenda och de beslut som fattas i organisationen

(Joram, et al., 2020)

Skolorganisationens kultur

- Informella aspekter av skolans organisation. Tillsammans kan dessa skapa ett klimat där
 - fokus ligger på lärande,
 - nyfikenhet, prövande och värderande av nya idéer värdesätts,
 - man får stöd av lärarkollegor och skolledare,
 - en medvetenhet om olika typer av källor finns, bl.a. forskning.

(van Schaik et al., 2018)

Jag tror att det finns ett intresse hos ledningen, men det finns inget uttalat och vi kan inte göra något om vi hittar forskning.

Vi är ett delat läger.

Det är lite löst varför man väljer en viss modul och inte en annan.

(Skolforskningsinstitutet, 2022)

Organisera för forskningsanvändning:

Några råd utifrån forskningsresultat

- En kultur för forskningsanvändning kan skapas genom förebilder
 - Rektor som är påläst, hänvisar till forskning
 - Rektor som uppmuntrar till läsning och användning av forskning
 - Skapa sammanhang där lärare tillsammans läser och diskuterar forskning
- Organisatoriska förutsättningar
 - Avsatt tid för att läsa och diskutera forskningsresultat
 - Avsatt tid för att diskutera och följa upp undervisning
- Ledning av arbetet

Referenser

Kontakt:
karin.stolpe@liu.se

- Elbro, C., & Poulsen, M. (2016). *Utvärdera din undervisning - värdera och förstå statistik och evidens*. Natur & Kultur.
- Joram, E., Gabriele, A. J., & Walton, K. (2020). What influences teachers' "buy-in" of research? Teachers' beliefs about the applicability of educational research to their practice. *Teaching and teacher Education*, 88(102980), 1-12.
- Shank, G., & Brown, L. (2013). *Exploring educational research literacy*. Routledge.
- Skolforskningsinstitutet. (2022). *Erfarenheter av att använda forskning för undervisning - tillvägagångssätt, möjligheter och utmaningar* (Vol. 2022:01). Skolforskningsinstitutet. <https://www.skolfi.se/wp-content/uploads/2022/03/Erfarenheter-av-att-anvanda-forskning-for-undervisning-NY.pdf>
- Stolpe, K. (accepted, 4-6 June, 2024). *Biology teachers' conceptions about research use for teaching evolution* NFSUN, Reykjavik, Iceland.
- Stolpe, K. (ahead of print). Forskningslitteracitet i praktiken: lärares motiv till att läsa och använda forskning. *Pedagogisk forskning i Sverige*. <https://open.lnu.se/index.php/PFS/article/view/3306>
- Stolpe, K. (2021). Forskningslitteracitet - att läsa, värdera och använda forskning i praktiken. *ATENA Didaktik*, 3(1). <https://doi.org/10.3384/ATENA.2021.3677>
- van Schaik, P., Volman, M., Admiraal, W., & Schenke, W. (2018). Barriers and conditions for teachers' utilisation of academic knowledge. *International Journal of Educational Research*, 90, 50-63. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2018.05.003>
- Wollscheid, S., & Opheim, V. (2016). Knowledge brokering initiatives in education – a systematic map of the Nordic countries. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 2016(1), 31111. <https://doi.org/10.3402/nstep.v2.31111>